

Отчетен Доклад за дейността на АБГР през 2012 г.

Уважаеми делегати на Общото събрание,
Уважаеми гости,
Дами и господа,

От миналия април насам измина една трудна година за страната. От юли миналата година до изборите живяхме в условията на почти непрекъсната институционална и политическа криза, чийто пик бяха протестите и последвалите предсрочни избори. Тази ситуация, разбира се, не бе благоприятна за общините. Високите градуси на социално напрежение през отминалата зима в голяма степен ангажираха местната власт. На някои места като във Варна протестите предизвикаха сътресения и небивало напрежение. Регионалното развитие и регионалното сътрудничество и координация на практика бяха блокирани. От началото на годината на практика общините бяха в режим на оцеляване. Ако преговорния процес в парламента се развие благоприятно, в което нямам съмнение, една от най-тежките задачи на новото правителство ще бъдат финансовите задължения на общините и изобщо преодоляването на дълговата криза.

В такива условия една неправителствена организация, каквато на практика е Асоциацията на българските градове и региони, не би могла да постигне своя оптимум. И съответно да реализира в пълна степен набеязаната програма на миналогодишното Общо събрание.

Независимо от неблагоприятните условия, обаче, ние следвахме твърдо предназначенията. Ето и дейностите, които реализирахме през 2012 г.:

Разбира се, тук е и мястото да благодарим за ползотворното сътрудничество през годините между АБГР и Фондация „Конрад Аденауер“ по усилията за изграждането на местно и регионално самоуправление в България.

- На 27 и 28 април 2012 г., заедно с изявените експерти от Институт за местно и регионално развитие – проф. Михаил Константинов, доц. д-р Антоний Гълъбов, доц. Милена Стефанова, Владимир Шопов и Пламен Даракчиев анализирахме на нарочен семинар „Реформата: накъде след местни избори 2011 г.“. Специален гост на форума беше г-н Паул Берлаге, кмет на Дренщайнфурт, Северен Рейн, Вестфалия, окръг Варендорф.
- На 8 май 2012 г., съвместно с „Персонал консулт- г. Попов“ и списание „Човешки ресурси“ организирахме семинар за областните и общинските администрации на тема „Управление на риска“. Основен лектор на семинара бе водещият български експерт по проблема- проф. д-р Нако Стефанов.
- АБГР за 7-ми пореден път съдейства за реализацията на проект „Летен младежки обмен София-Истанбул“ на разменни начала, който се превърна в добра практика в историята на взаимоотношенията между Р. Турция и Р. България
- На 05.06.2012 г. експерти на АБГР, заедно с изпълнителния директор Ергин Емин участваха на международна конференция на тема: „Използване на

средствата от ЕС: национални приоритети. Опитът на Полша.“. Събитието бе организирано от посолството на Р. Полша и министърът по управление на средствата от ЕС в Р. България – Томислав Дончев.

- Отговорихме положително на поканата на ESPAC- инициативата и Институт Формула Европа по проекта за членство на АБГР в европейското общество за икономическо развитие, което се предвижда да действа като орган за сертифициране за европейските сертифициращи специалисти по икономическо развитие.
- За четвърта поредна година АБГР е съорганизатор на международната научна конференция „Екологизация – 2012“, провеждаща се в Департамент „Науки за земята и околната среда“ към Нов български университет.
- На 07.06.2012 г., съвместно с Институт за местно и регионално сътрудничество излязохме със становище и конкретни предложения по промените в ЗИД на Закона за водите с цел ускорение на реформата във водния сектор.
- На 17.06.2012 г., заедно с общинското ръководство на община Костинброд, подпомогнахме организирането на експозицията на изложбата на открито на младия художник Димитрий Свиленов, на площада в с. Царичина.
- Делегация от членове на АБГР участва по покана на кмета на община Тутракан – Димитър Стефанов на нарочно организирано светлинно шоу „Огненият Дунав“. Събитието се състоя на 04 август 2012 г. Участваха около 30 хиляди гости от страната и чужбина.
- На 27 септември 2012 г. Подписахме споразумение за взаимно сътрудничество с Международната Асамблея на Столиците и Големите градове /МАГ/.
- АБГР беше съорганизатор на международен семинар – среща на кметове (без вратовръзки) Русия – България на тема: „Развитието на социалната сфера в градовете чрез привличане на инвестиции: практически решения“. Събитието се проведе на 27 и 28 септември 2012 г. в х-л „Златни пясъци, Варна.
- На 01.10.2012 г., чрез адвоката си Валентин Атанасов, АБГР се присъедини и стана част от създадения Консултативен съвет по публично-частно партньорство /ПЧП/ за развитие на София.
- По молба на администрацията на Народното събрание на Р. България, Дирекция „Международни връзки и протокол“, експерти на АБГР и Институт за местно и регионално развитие /ИМРР/ подготвиха и представиха аналитичен материал: „Градовете в държавите- членки на ПАЧИС-проблеми на икономическото, екологичното, културното и социалното развитие“, във връзка с 40-та Генерална асамблея на Парламентарната асамблея на черноморското икономическо сътрудничество /ПАЧИС/.
- На 15 и 16 октомври 2012 г. Експерти на АБГР участваха на международния форум, посветен на 20-годишнината от създаването на Единния пазар и 10-годишнината на Европейския ден на предприемача в България. Събитието се организира от Европейската комисия, Министерството на икономиката и СУ „Св. Климент охридски“.
- От 11 до 14. 10.2012 г. изпълнителният директор на АБГР - Ергин Емин и организационният секретар Димитър Баръмов участваха в конференция, посветена на 20-годишнината от създаването на Асоциацията на

- миньорските градове на Донбас“ в гр. Донецк, Украйна.
- На 05.10.2012 г. По покана на първото в България Ловно-рибарско сдружение „Руй“, гр. Трън, представители на АБГР участваха на тържественото честване на 120-годишнината от създаването му.
  - На 15 ноември 2012 г. Експерти от АБГР и Институт за местно и регионално развитие взеха участие в организираната в Народното събрание от фондация „Конрад Аденауер“ и Министерство на вътрешните работи конференция на тема: „Парламентарен контрол върху специалните служби“.
  - На 17 и 18 ноември 2012 г. изпълнителният директор на АБГР – Ергин Емин участва с доклад-анализ: „Предложени модели за промяна на модела на местното самоуправление в Р. България“, на организираната от сдружение „Демократично действие“ и фондация „Конрад Аденауер“ работна среща в гр. Ловеч, на тема: „Прилагане на реалната децентрализация в местната власт – ресурс, правомощия и финансова обезпеченост“.
  - На 23 и 24 ноември 2012 г. АБГР, съвместно с Асоциация на дунавските общини „Дунав“ и със съдействието на фондация „Конрад Аденауер“, организира кръгла маса – семинар в гр. Свищов, на тема: „Финансиране на местната власт. Новият планов период 2014 – 2020 и предизвикателствата за дунавските общини“.
  - На 11 декември 2012 г. АБГР беше в основата на организираната от НБУ, Френския институт и фондация „Конрад Аденауер“ в София международна конференция: „Европейската интеграция на България: равносметка и перспективи“.
  - На 15 и 16.12.2012 г. АБГР организира семинар – кръгла маса: „Устойчиво развитие на градската среда. Публично-частните партньорства – инструмент зареализиране“. Събитието се осъществи с изключителното съдействие на фондация „Конрад Аденауер“.
  - Представителите на АБГР Валентин Атанасов и Евтим Евтимов бяха гости на 19 и 20 декември 2012 г. на IV международен форум „Мегаполисът: XXI век. Градът и децата.“, проведен в Москва, с основна тема: „Социални аспекти за планиране на териториално развитие на градовете и регионите“. Организатори на събитието бяха Международната асамблея на големите градове и столиците на страните от ОНД /МАГ/ и правителството на Москва.

Както и миналата година, така и сега ще се спра на основните четири направления в нашата работа през този период. С уговорката, че този път ще отделя повече място върху това как да продължим напред в твърде трудната политическа и социална ситуация, която се очертава в близкото бъдеще.

По първото основно направление – подпомагане на местната власт и местната администрация и изпълнението на нейните най-важни задачи, акцентите бяха свързани с нашата постоянна през годините тема – децентрализацията. А така също и с перспективите за развитие, които следват от Закона за ПЧП, за приемането на който Асоциацията има съществен принос.

По **първата задача** проведохме кръгла маса на Дунавските общини в град Свищов. Нейната тема бе предизвикателствата пред общините във връзка с новия планов период за усвояване на европейските фондове- 2014-2020 г. Тя, разбира се, бе обвързана по естествен начин с децентрализацията и

неблагоприятното развитие у нас в това отношение. Лично аз не очаквам съществено развитие на процеса преди Местни избори - 2015 година. Ето защо, според мен трябва да се готвим за тежка битка с централната власт, тъй като вече има достатъчно индикации за привилегировано отношение към някои големи градове и региони при планирането на средствата за усвояване през следващия период.

По отношение на ПЧП поставихме акцент върху ситуацията в най-големия град в страната, където възможностите за такъв тип партньорство очевидно са необятни. Това стана ясна на международната конференция „ПЧП в София 2020+“, в която взехме активно участие. В резултат на това нашият експерт адвокат Валентин Атанасов бе избран в новосъздадения Консултативен обществен съвет по публично-частно партньорство. Основната задача, върху която Съвета работи е подготовката на цялостна дългосрочна стратегия, както и разработването на конкретни инициативи, свързани с кандидатурата на София за европейска столица на културата. Реализирахме и семинар в Самоков по направление устойчивото развитие на градската среда и ПЧП като инструмент за реализиране.

По **второто основно направление** – взаимодействие на Асоциацията със сродни организации, искам да отделя специално внимание на договора, който подписахме с Международната Асамблея на градовете със седалище в Москва. Тя на практика е най-голямата и най-влиятелната организация в страните от така нареченото постсъветско пространство. Деловите ни взаимоотношения бяха скрепени на съвместно организирания международен семинар „Развитие на социалната сфера в големите градове чрез привличане на инвестиции: практически решения“. Семинарът се проведе през септември миналата година във Варна, а в него освен организаторите, взеха участие също така представители на местните власти в Сърбия, Украйна, Гърция и Македония. На този форум, Асоциацията в лицето на изпълнителния директор Ергин Емин представи задълбочен доклад по темата като акцентът в него бе черноморското сътрудничество и някои практически идеи, които биха могли да бъдат реализирани в тази посока. Стремим се да имаме водеща роля в това сътрудничество. Като организация от страна, членка на ЕС, можем да бъдем един от свързващите фактори между политиката на ЕС и дългосрочните начинания в страните от черноморския регион.

Разбира се, бих могъл да цитирам и другите инициативи и партньорства на Асоциацията от дългия списък, но едва ли е необходимо да бъде пунктуален в един отчетен доклад, чиято цел е повече анализът, отколкото количествените параметри.

Друга съществена цел през периода бе **институционалното укрепване**, както по отношение на разширяване на нашите членове, така и по отношение на публичното представяне на визията на Асоциацията и на резултатите от нейната дейност.

През отчетния период наши членове станаха няколко общини, а така също и определен брой общинари и експерти в качеството им на физически лица. В критичен план тук ще отбележа, че базите данни, свързани с членовете ни основните данни за тях все още не са факт. Тук струва ми се подходихме рационално, свеждайки нещата до необходимостта от професионален софтуер, на професионално проектиране и съответно обучение на лицата, които ще ги

поддържат. А нещата са далеч по прости. И четирите сайта на Асоциацията са базирани върху така наречените CMS, т.е. контент-мениджмънт софтуерни системи. А те самите съдържат в сами достатъчно мощен софтуер за бази данни. Ето защо, още през идния месец на сайтовете ще бъдат разработени съответните форми, които ще могат да бъдат попълвани, както дистанционно (от новите членове), така и локално, т.е. за допълване на информацията за съществуващите. По подобен начин стоят нещата и с необходимостта от други бази данни свързани с проекти, планове и инициативи на Асоциацията.

Може би сте забелязали, че двата основни сайта – този на АБГР и на Института за местно и регионално развитие вече изглеждат по-различен начин и са далеч по-актуални. Предстои допълнителна работа с цел да бъде увеличена тяхната функционалност и честота на актуализацията. Намерението ни е да отворим и четирите сайта за реклама, тъй с наличните с наличните средства не е възможно да осигурим по-нататъшното им развитие и да осъществим плановете, които имаме.

Бих отбелязал, че списание „Градове и региони“ продължава да излиза и влезе в третата си години. Мога да отбележа това като успех. Не за друго, а защото знаете как стои въпроса в днешно време с издръжката на печатна медия, която при това не се разпространява на пазара, а отива преди всичко в общините, областните управи и централните ведомства. Мисля, че въпреки трудностите трябва да продължим. Списанието е уникално, в смисъл единственото по рода си у нас печатно издание и сме длъжни да задържим предимството, което имаме в тази посока. Оптимист съм, настойчивостта и последователността, с която го поддържаме ще отвори определени възможности за финансиране. Още повече, че за списанието е вече достатъчно познато. За него вече знаят и в Комитета за регионите в Брюксел.

Сега се връщам към началото и към уговорката, че ще отделя малко повече за това какво ни предстои и какъв е нашият възможен път в тези трудни времена. Както виждате нашата голяма тема – децентрализацията бе снета от дневния ред в страната. Както казах и на миналото общо събрание, нашата сила е в партньорството още повече, че разполагаме със сериозен ресурс от качествени специалисти, някои от които според мен – най-добрите в страната. Някои от тях са и автори в списанието „Градове и региони“.

Ето защо, мисля, че трябва да актуализираме нашата стратегия и нашите планове. И без да правим компромис с главното – въвеждането на второто ниво и административната реформа, да поставим акцент върху регионалното сътрудничество. В този си вид то, разбира се, е изпразнено от съдържание. Единствената възможност, особено в светлината на следващия планов период за европейските средства, е да насочим нашите усилия към оптимизиране на възможностите в регионите. Имам предвид преди всичко промени в Закона за регионалното развитие, както и в някои други нормативни актове, които могат да създадат възможности за по-голяма самостоятелност на регионални и на областните съвети за развитие. Необходими са структурни промени в тях, т. к. относителната тежест на централната власт е много висока. Необходимо е също така разширяване на правомощията на тези съвети. Включително по отношение на окончателното приемане или пък корекциите в съответните планове за развитие.

Мисля, че това е рационалният подход. Поне през тази и идната година.

Време, в което местната власт ще бъде в трудна ситуация, а единствената глътка въздух ще бъдат еврофондовете. Ако искаме да си помогнем, трябва да насочим усилията си към по-малката реформа, към реформата в регионалните и областните съвет. Така че те да бъдат равноправен участник в процеса и да имат тежката дума в отделните решаващи етапи.

Втората посока според мене е разширяването на нашите международни връзки и включването ни в авторитетни международни организации на местните и регионални власти. И то не само Европа, а също така в Северна Америка и Азия, т.е. трябва да получим международно признание. Имам самочувствието да поставя този въпрос. Защото фактите са си факти. Ние сме единствената организация в България, която има ясна и демократична визия за промените в управлението, за децентрализацията, за административната реформа. И въобще за една бъдеща и модерна България. В тази посока не са необходими кой знае какви усилия. Необходимо е да направим така че и другите да научат за всичко това.

Третият въпрос, който не мога да отмина е този за взаимоотношенията ни с бъдещото управление. Разбира се, това сложен въпрос, тъй като ситуацията е тежка и картината е неясна. Но така или иначе скоро ще трябва да си отговорим на този въпрос.

Сега предстои да видим новото правителство, което очевидно ще зависи от твърде сложната конфигурация в парламента. Нека видим намеренията му, нека видим дали то е отворено към третия сектор, дали има разбиране към проблемите на местната власт и да преценим своята цялостна позиция от тук нататък.

Казвам всичко това и го свързвам с първата посока, която очертах – структурните промени в регионалното и областното сътрудничество. Очевидно, че за такъв тип промени е необходимо партньорство с кабинета. Ако програмата на този кабинет е разумна, ако целите, които си е поставял не са популистки, а изпълними, то според мене не бива да оставаме в ролята на наблюдатели. А трябва да поемем инициативата за диалог и сътрудничество в посоките, които ни интересуват, в съгласие с нашата визия и нашите цели.

В заключение, скъпи приятели, бих искал да пожелаая успех на Общото събрание. То се провежда в трудно и сложно време, но понякога тъкмо в такива времена се провеждат най-откровените разговори и се вземат най-важните решения.

Надявам се тази проста истина да се отнася и за днешния ни форум.

Благодаря за вниманието на всички участници!

31.05.2013 г.
Монтана

Найден Зеленогорски,
председател на УС на АБГР